

LOKAAL DUAAL

BROCHURE

**"ALS LOKAAL BESTUUR NEMEN WE ONZE
MAATSCHAPPELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID OP.
DUAAL LEREN PAST DAAR PERFECT IN"**

**"DUAAL LEREN IS EEN
AANRADER VOOR ONS
WOONZORGCENTRUM"**

Lokaal Bestuur
Tessenderlo-Ham | 17

**"IN DE PRIVÉ MOET ALLES SNEL
GAAN. HIER VOEL IK ME VEILIG
OM TE EXPERIMENTEREN"**

Robin - leerling podiumtechnieken in
het CC van Lebbeke | 7

**"EEN LOKAAL BESTUUR BIEDT
STRUCTUUR, STABILITEIT EN
EEN VEILIGE WERKPLEK"**

Tectum Berchem | 20

NEEM VOORSPRONG MET

DUAAL LEREN

DE IDEALE MIX VAN LEREN IN EEN
ONDERNEMING EN OP SCHOOL

04	Voorwoord
05	Jongeren, scholen en lokale besturen getuigen
22	Word jij een local hero?
23	Van schoolbank naar stadsdienst: een leerplek die telt
24	Zo start je met duaal leren in je lokaal bestuur
25	Opleidingen en diensten die matchen
26	Wat kost een leerling duaal voor de werkgever?

Duaal leren is een kans. Een kans om te groeien, om te ontdekken wat je graag doet én waar je goed in bent.

Bij Diverscity geloven we in die kansen. In jongeren die via duaal leren hun plek vinden op een technische dienst, in de thuiszorg, de buitenschoolse kinderopvang of een cultuurcentrum. In steden en gemeenten (lokale besturen) die hun deuren openzetten en jongeren begeleiden op weg naar werk. In scholen die hun schouders zetten onder dit traject.

In dit magazine brengen we verhalen van jongeren die het pad van duaal leren bewandelen. Ze vertellen wat ze leren, waar ze naartoe willen en wat hen energie geeft. Scholen en lokale besturen delen hun ervaring als leeromgeving.

Laat je inspireren door hun trajecten. Misschien zet het je aan om een duaal leertraject te starten in je lokaal bestuur of school. Eén ding is zeker: het loont.

Team Diverscity

FRISSE ENERGIE

OP DE WERKVLOER

ROBIN

Robin (19) volgt een duaal traject podiumtechnieken in het cultuurcentrum van Lebbeke.

"Ik was nog wat jong om meteen te gaan werken na mijn opleiding als schrijnwerker. Toen mijn zus me meenam naar een musical met prachtige lichteffecten, wist ik het: dát wil ik doen." Robin zocht online naar een opleiding podiumtechnieken en belandde zo bij Syntra Antwerpen. Daar volgt hij één dag per week les. De rest leert hij op de werkvloer.

Via de lijst met werkplekken kwam hij bij CC Lebbeke terecht. "Toen ik Pascal mailde, had ik binnen twee uur al een enthousiaste reactie. Terwijl ik ergens anders vaak dagen moest wachten." Dat snelle en warme contact gaf vertrouwen.

"Ik mocht beginnen met het zaallicht. Nu stel ik al zelf het licht op voor voorstellingen."

Na een intakegesprek mocht hij starten. "In het begin wist ik helemaal niks," lacht Robin. "Maar nu kan ik elk licht bij naam noemen." Hij leerde hoe een podium opgebouwd wordt, hoe je licht en geluid aanstuurt en kreeg ruimte om te experimenteren. "Tijdens seniorenavonden mag ik zelf lichtplannen maken. Dat zoek ik dan uit op mijn gsm en probeer ik hier uit. Dat zou in de privé nooit kunnen."

Wat Robin vooral waardeert, is de begeleiding: "Pascal, mijn mentor, legt alles geduldig uit. Als ik iets niet snap, herhaalt hij het gewoon nog eens.

En hij inspireert me met verhalen uit zijn carrière."

Duaal leren in een lokaal bestuur betekent voor Robin: tijd krijgen om te leren, fouten mogen maken en stap voor stap verantwoordelijkheid opnemen. "Ik mocht beginnen met het zaallicht. Nu stel ik al zelf het licht op voor voorstellingen."

Ook zelfstandigheid is belangrijk. "Als ik iets niet meteen weet, zoek ik het eerst zelf op. Zo leer ik beter." Dat vertrouwen om te groeien, is cruciaal in zijn leerproces.

Werken in een cultuurcentrum van een lokaal bestuur heeft volgens Robin grote voordelen: flexibiliteit, begeleiding op maat en vooral ruimte om te leren.

“In de privé moet alles snel gaan. Dan is er geen tijd om op te leiden.

Hier voel ik me veilig om te experimenteren.”

“Zonder deze plek had ik nooit mogen spelen met een geluidstafel of zelf shows mogen opstellen.”

Zijn advies aan toekomstige mentoren?

“Toon interesse in je leerling, ook als persoon. Vraag naar zijn hobby's. Als je connectie maakt, groeit het vertrouwen. En dan komt de rest vanzelf.”

Gemeente Lebbeke kiest voor duaal leren

We zijn heel tevreden en Robin is een meerwaarde geworden voor onze werking. We beseffen dat we samen een intens en stevig traject aan het afleggen zijn. Dat vraagt tijd, vertrouwen en afstemming. Niet elk traject loopt vanzelf, en we prijzen ons gelukkig dat het met Robin zo goed klikt. Door Robins enthousiasme ging hij snel vooruit in hulpvaardigheid. Hij geeft te kennen dat hij hier graag is, is dankbaar en dat is fijn.

De meerwaarde van duaal leren is voor mij zonneklaar. Het loopt niet altijd vanzelf, maar het is waardevol. Jongeren leren op school de theorie, maar bij ons ervaren ze hoe het er echt aan toegaat op de werkvloer.

De samenwerking met de school verliep vlot. We stemden de evaluatie van Robin goed op elkaar af en zaten helemaal op dezelfde lijn.

Als mentor geef je technische kennis door en vertaalt die op een begrijpelijke manier. Maar wat echt telt, is je aandacht voor de mens achter het talent. Ik ga snel in gesprek: Waar wil jij naartoe? Wat heb jij nodig? Wat kunnen wij voor jou betekenen? Bij een lokaal bestuur nemen we de tijd om iemand echt te leren kennen en hebben we aandacht voor wat die persoon nodig heeft om te groeien. Want persoonlijke ontwikkeling staat bij ons centraal.

| Pascale Melkens,
hoofdtheatertechnicus
gemeente Lebbeke

Syntra AB werkt samen met de gemeente Lebbeke

Robin volgt de duale opleiding podiuminstallaties bij Syntra. Voor het werkplekleren ging hij zelf op zoek naar een geschikte plek. Hij solliciteerde bij gemeente Lebbeke, die al een erkenning had als werkplek duaal leren en meteen interesse toonde.

Onze jongeren komen geregeld terecht in theaters en cultuurcentra van lokale besturen. Vaak liep er al een student stage binnen het lokaal bestuur. Daardoor verloopt de administratie vlot.

Tijdens de zomer polsen we al bij onze vaste lokale besturen. Zo weten we wie een plek kan aanbieden en moeten de jongeren niet te lang wachten. We raden een samenwerking met een lokaal bestuur aan. Jongeren krijgen er veel leerkanalen en komen terecht in een team met betrokken collega's die hen graag ondersteunen.

Op de werkplek krijgen onze jongeren tijd en ruimte om te leren. Ze steken er in korte tijd veel op. De persoonlijke mentor biedt leerkanalen en laat hen groeien op eigen tempo. Samen met de docent en trajectbegeleider zijn er regelmatig contactmomenten. Dan overlopen ze de competenties, inzet, motivatie en houding. Elke mentor volgt ook een mentoropleiding. Daarin krijgen ze praktische tips om hun rol goed op te nemen.

Ook voor lokale besturen is het een meerwaarde om een leerling duaal leren over de vloer te krijgen. De duale opleidingen sluiten goed aan bij de werking van lokale besturen. Denk aan administratieve profielen, de groensector of de podiumsector. Met een leerplek geef je jongeren kansen én versterk je tegelijk je eigen team.

| Lore Adams, trajectbegeleider
Syntra AB

“We verwachten een groei in het aantal leerlingen duaal. Daarom is het waardevol dat meer lokale besturen kijken of ze jongeren kunnen opleiden.”

ENZO

“Zonder de gemeente was ik onzeker geweest in mijn job”

Enzo (18) volgt een duaal traject bij de groendienst van de gemeente Asse.

Enzo begon zijn opleiding in de privé-sector, maar voelde zich daar overvraagd. “De werkdagen waren lang en ik werd vooral begeleid door collega’s, niet door mijn mentor. Het werd te zwaar.” Samen met zijn school zette hij het contract stop en via een vriend startte hij bij de groendienst van de gemeente Asse. “Dat was een schot in de roos.”

Bij de gemeente krijgt Enzo tijd om het werk écht te leren. “Ik wist niets van de groendienst toen ik begon, maar nu weet ik exact hoe ik een haag moet scheren of een boom moet snoeien.

Ik probeer nu om het werk mooi af te leveren in plaats van snel klaar te zijn.”

Hij werkt met machines, leert bomen en planten kennen en leert samenwerken. “Ik kom liever werken dan dat ik naar school ga.”

Wat het verschil maakt? De mentor.

“Dirk legt alles goed uit, blijft geduldig en maakt af en toe een grapje. Dat stelt me gerust.”

Die combinatie van duidelijke instructie, veiligheid en vertrouwen zorgt ervoor dat Enzo ook zelfstandig durft werken. “Als ik

de haag mag scheren op mijn eentje en naar muziek kan luisteren, dan voel ik dat ze me vertrouwen. En dat motiveert.” Ook het beeld dat Enzo had van de publieke sector veranderde volledig. “Mijn broer zei dat werken bij de gemeente ‘amper werken’ is, maar dat klopt niet.”

“We werken hard. Alleen is er hier wél tijd om iets aan te leren en dat maakt het verschil.”

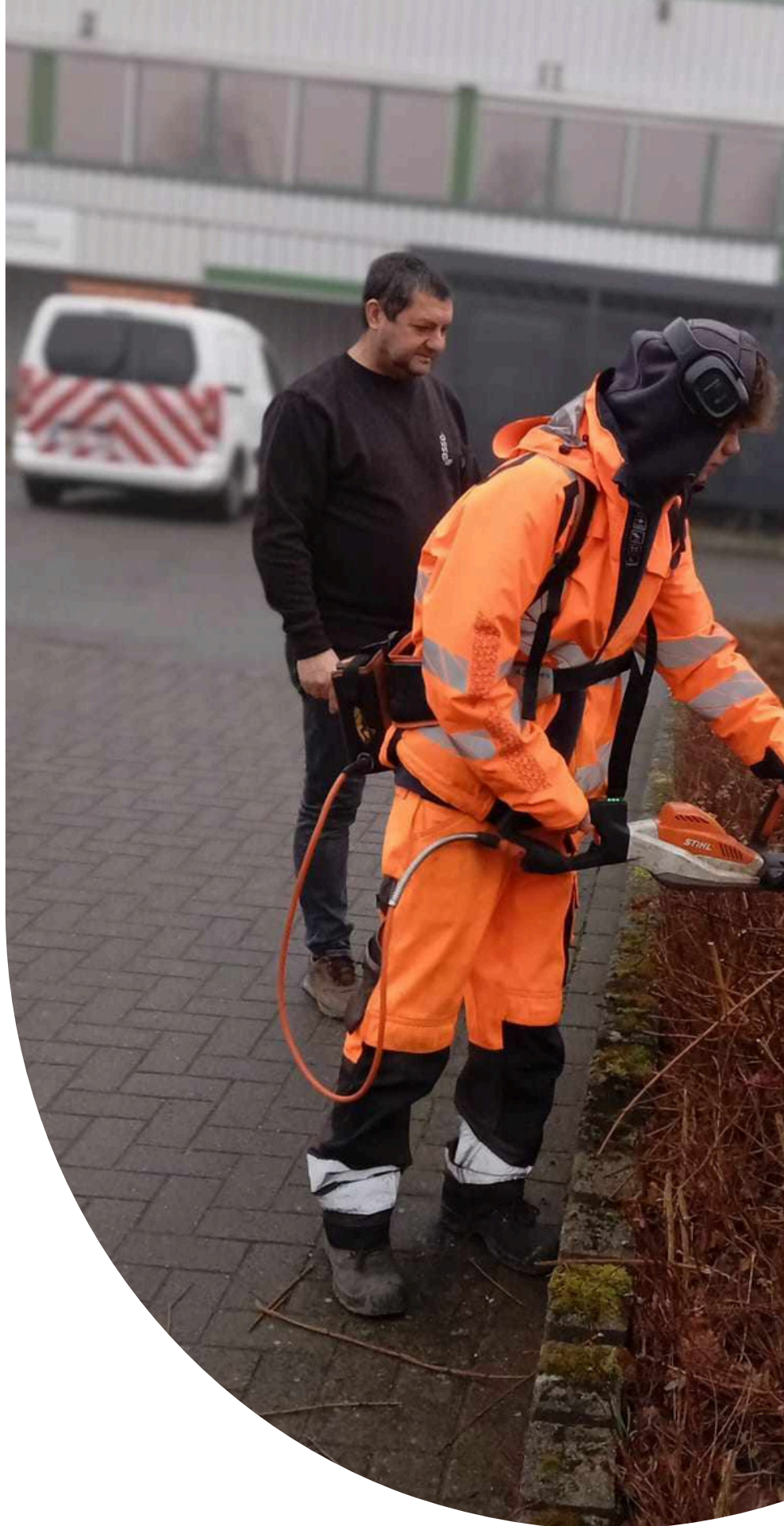
Enzo ervaart veel minder stress dan in de privé: "Er is begrip voor hoe snel je leert. Hier mag je fouten maken en eruit leren." Het duaal traject veranderde zijn toekomstbeeld positief.

Hij kijkt al uit naar zijn vakantiejob in de zomer. En na zijn studies wil hij graag nog een paar jaar voor de gemeente werken. Daarna droomt hij ervan om samen met vrienden een eigen zaak op te starten.

"Wat ik hier leer, neem ik zeker mee in de toekomst."

"Zonder deze werkplek zou ik veel onzekerder geweest zijn over mijn kunnen."

Zijn advies voor toekomstige mentoren is eenvoudig maar krachtig: "Geef een goede uitleg, toon interesse in hoe het met ons gaat en maak af en toe tijd voor een babbeltje."

Gemeente Asse kiest voor duaal leren

Enzo startte voor het tweede schooljaar op rij bij onze groendienst. Hij groeit zichtbaar en het traject loopt bijzonder vlot. Enzo is een leergierige en gemotiveerde leerling. Hij werkt netjes en is altijd op tijd. Zijn interesse in machines en materialen valt op en hij wil echt begrijpen hoe het werk in elkaar zit.

Enzo doet zijn best, is vriendelijk, en graag gezien bij de collega's. Het is voor hem niet evident om vragen te stellen, daarin kan hij nog groeien. Maar dat begrijpen we. Iedereen is het erover eens: we weten wat we aan Enzo hebben. Als hij zo blijft doorgaan, kan hij ooit een eigen ploeg aansturen. Als het gemeentebestuur binnenkort opnieuw een aanwervingsexamen uitschrijft en Enzo zijn diploma behaalt, staan we klaar om hem aan boord te nemen.

Mentor Dirk groeide zelf uit van stagiair tot ploegbaas. Hij is trots op het werk van Enzo en dat de groendienst al een leerling duaal leren met diploma in dienst nam. Zijn belangrijkste tip? Blijf jezelf. Ga gemotiveerd naar je werk en neem de tijd om dingen rustig uit te leggen – of je nu met machines, materialen, bomen of planten bezig bent.

“Als mentor leer je zelf ook elke dag bij. En dat is het mooie aan dit werk.”

| Dirk Van de Velde
ploegbaas groendienst
Gemeente Asse

Vrij Technisch Instituut Aalst werkt samen met de gemeente Asse

We leerden de gemeente Asse kennen via Werkplekduaal.be. Deze website brengt bedrijven, scholen en leerlingen met elkaar in contact. Wij zochten een werkplek voor de opleiding land- en tuinbouw en die vonden we bij de groendienst.

Voor een school is een werkplek pas waardevol als leerlingen er echt aan hun leerplandoelen werken. Lokale besturen onderhouden een groot groenoppervlak en zijn vaak vernieuwend en efficiënt in hun groenbeheer: bijvoorbeeld met ecologische technieken zoals branden, schoffelen, stomen en met maaibeheer op ecologische of sinusgerichte wijze. Daardoor komen veel verschillende leerdoelen aan bod en is de werking bijzonder interessant voor onze leerlingen.

De mentor bij het lokaal bestuur neemt op de werkvloer de rol van de praktijkleerkracht over. Door de verplichte mentoropleiding gebeurt dat op een professionele manier. Die mentoropleiding is echt een must en kan je aanvullen met periodieke bijscholingen. De mentoren waarmee wij al samenwerkten, kennen het

leerplan goed en werken mee om de leerdoelen te bereiken. Leerlingen mogen bijvoorbeeld zelf een aanplant ontwerpen, plannen en uitvoeren. Elke trimester organiseren we minstens één evaluatiemoment. Tussendoor houden we regelmatig contact met de mentor. Loopt er iets mis op de werkvloer? Dan kunnen we snel reageren en bijsturen.

“We merken dat steden en gemeenten vaak bewust kiezen voor duaal leren, vanuit een engagement om jongeren kansen te bieden.”

Ze zijn waardevolle partners die met zorg omgaan met onze leerlingen en de leerplandoelen. Omdat leerlingen dikwijls uit dezelfde gemeente of uit de dichte regio komen, voelen ze zich fier dat ze iets kunnen betekenen voor hun lokale gemeenschap.

| Jo Callebaut, trajectbegeleider
VTI Aalst

LUKA

Luka (18) volgt een duaal traject in de zorg in het woonzorgcentrum De Meers van de stad Waregem.

Luka kende het woonzorgcentrum via een kennis van de familie. Haar keuze voor duaal leren was bewust: "Ik werk liever dan dat ik moet stilzitten. Door vorige stages wist ik dat ik in de zorg wou blijven."

Luka startte in september 2024 en draait ondertussen volwaardig mee op de werkvloer. Ze helpt de collega's bij het wassen, koffie rondbrengen en de animatie. "Het contact met de bewoners is fijn. Maar het moet soms snel gaan. Er is weinig tijd om echt te blijven hangen," vertelt ze. Wat ze hier leert, overstijgt het klaslokaal.

"Het gaat sneller, maar het is wel écht. En dat voelt goed."

"Op school krijgen we Project Algemene Vakken en koken, maar die taken doen we hier niet. In het woonzorgcentrum leren we het echte werk."

Tegelijk voelt ze de beperkingen van het nieuwe onderwijssysteem. "Bij ons zijn er al vijf leerlingen gestopt omdat het traject zo veranderd is. Maar ik blijf, omdat ik weet waar ik naartoe wil."

Een grote meerwaarde in haar traject is mentor Katty. "Ze stelt me gerust, vraagt vaak hoe het gaat en betreft ons in het team."

Zo'n aanspreekpunt is voor haar cruciaal, zeker in een grote organisatie. "Niet met elke collega klikt het, maar als je met één iemand een band kan opbouwen, dan voel je je snel thuis."

Haar advies aan toekomstige mentoren: "Wees zorgend. Ga regelmatig eens vragen hoe het gaat. De eerste dag is extra belangrijk, want dan maak je als mentor echt een eerste indruk."

Hoewel begeleiding belangrijk is, houdt Luka ook van zelfstandig werken. Tegelijk beseft ze dat duaal leren niet altijd alleen

maar 'leuke' taken betekent. Soms moeten we kasten uitkuisen, bedden opmaken of de kerstboom versieren. Dat hoort er ook bij. Maar we zouden graag iets meer afwisseling krijgen."

Bij een lokaal bestuur werken, was voor haar geen evidente keuze. "Het is hier drukker dan in een privéruusthuis. Daar had ik meer tijd voor verzorging." Toch is ze blij met de ervaring. Ze ziet het als een springplank. Al twijfelt ze nog tussen een woonzorgcentrum of gezinszorg. "Misschien studeer ik nog verder voor verpleegkunde."

Stad Waregem kiest voor dual leren

In woonzorgcentrum De Meers begeleidde ik de voorbije periode meerdere studenten dual leren in de functie zorgondersteuner. Eén van hen was Luka. Als mentor leerde ik haar de basisvaardigheden aan: bedden opmaken, maaltijden opdienen en afruimen of mensen begeleiden bij mobiliteit. Het was mooi om te zien hoe Luka stap voor stap vooruit ging.

“Dual leren is méér dan vaardigheden bijbrengen. Het draait om vertrouwen geven en een coach zijn.”

Studenten zoals Luka zijn vaak zoekende – niet alleen professioneel, maar ook op persoonlijk vlak. Maak daarom bewust de keuze om in hen te investeren. Dual leren vraagt tijd, geduld, empathie en veel overleg.

Wat ik onthoud uit deze ervaring? Goede afspraken maken goede collega's – en dat is precies wat deze jongeren na verloop van tijd worden: volwaardige collega's. Luka vond het een tof jaar, en dat is wederzijds. Ze wil volgend jaar terugkomen en wij kijken er al naar uit.

| Katty Moyaert, mentor
Woonzorgcentrum De Meers
stad Waregem

Syntra Midden-Vlaanderen werkt samen met de stad Waregem

Bij Syntra Midden-Vlaanderen zoeken we leerlingen die goesting hebben om in het werkveld te staan. Via een webinar leren ze hoe dual leren precies in elkaar zit. Na een intakegesprek zoekt de leerling zelf een werkplek.

Luka volgt de opleiding 'assistentie in wonen zorg en welzijn dual'. Ze vond het woonzorgcentrum van de stad Waregem via 'Werkplekdual'.

Wil je als lokaal bestuur ook starten met dual leren? Dan is het belangrijk dat je je registreert in die overheidstool. Hoe meer erkenningen, hoe makkelijker het is voor de leerling om een werkplek te zoeken. Dat is mijn tip voor alle lokale besturen:

“Bekijk waar een duale leerling een meerwaarde kan bieden en vraag daarvoor je erkenning aan op Werkplekdual.”

Bij de opstart van de Overeenkomst van Alternerende Opleiding (OAO) komt de trajectbegeleider van onze school naar de werkplek. Die licht de werking van de school toe en de manier van evalueren. We maken samen het opleidingsplan op. Zo spreken we af wie de leerling wat zal aanleren. Tijdens het schooljaar komt de leraar drie keer langs om het traject van de leerling te volgen.

Lokale besturen zijn soms wat logge organisaties. Het is soms zoeken wie verantwoordelijk is, wie de mentor zal zijn en wie de contracten moet ondertekenen. Het voordeel is dan weer dat er meestal meerdere mentoren zijn om in te zetten. Stel dat de mentor van afdeling verandert, dan vinden ze vaak snel een andere.

| Eva Heus, trajectbegeleider dual leren
Syntra Midden-Vlaanderen
Campus Afsnee

DIEWKE

Diewke volgt een duaal traject in het woonzorgcentrum van Lokaal Bestuur Tessenderlo-Ham.

Niet elke studiekeuze is een schot in de roos. Ook voor Diewke was het zoeken. Ze begon haar schoolloopbaan in een sportrichting, stapte over naar koken en vond uiteindelijk haar roeping in de ouderenzorg. "Ik woon bij mijn moeke – mijn grootouders zijn mijn pleegouders. Daardoor heb ik veel respect gekregen voor ouderen," vertelt ze. "Ik luister graag naar hun verhalen. Ze hebben al zoveel meegemaakt."

Dat respect groeide uit tot een echte passie. Toen ze tijdens het vijfde middelbaar stage liep in een woon-

"Hier leer ik pas echt wat het betekent om voor mensen te zorgen."

zorgcentrum vlakbij, was het raak. In haar zevende jaar keert ze met plezier terug naar dezelfde werkplek. "Ik kende het al en een familielid van mij werkt hier. Die vertrouwdeheid gaf meteen een goed gevoel."

Op haar eerste dag wist Diewke perfect waar ze moest zijn. Ze volgde de briefing, kreeg haar werkkledij en kon meteen meehelpen bij de ochtendzorg. "Ik voelde me direct comfortabel. Dat heeft me geholpen om er voluit voor te gaan."

Vandaag doet ze een brede waaier aan

zorgtaken: mensen wassen, wonden controleren, zorgdossiers invullen en gesprekken voeren.

"Wat ik het liefste doe? Helpen bij het eten. Dan kan ik even rustig bij de mensen zitten en een babbeltje doen." Ook verpleegkundige taken zoals bloed prikken en glycemie meten geven haar veel voldoening. "Dat vind ik boeiend en het geeft me het gevoel dat ik echt iets beteken."

Hoewel ze op school de basis meekreeg, blijkt die praktijkervaring essentieel. "Op school leer je alles uit een boekje, maar

in het echt moet je veel efficiënter en flexibeler werken. Hier leer ik pas echt wat het betekent om voor mensen te zorgen.”

Ze is heel dankbaar voor de begeleiding van haar mentor Justine. “Zij is open, oprecht en energiek. Ze lokt mij wat uit mijn kot en dat helpt me om te groeien. Ik kan haar altijd aanspreken en ze laat me voelen dat ik erbij hoor.”

Het leren op de werkplek heeft haar blik op de publieke zorgsector verbreed. “De zorg hier is kwaliteitsvol én betaalbaar. Dat vind ik eerlijk. De bewoners verdienen dat.” Zelf wil ze daar haar steentje aan bijdragen. Na dit jaar wil ze graag verder studeren: “De verpleegkundige handelingen spreken me erg aan. Ik denk eraan om verpleegkunde te volgen.” Ook op persoonlijk vlak voelt ze zich zekerder:

“Ik weet dat ik hier goed zit. Het team is fijn, ik voel me gewaardeerd, en het is dicht bij huis. Dat motiveert extra.”

Wat Diewke het meest bijblijft, is de sfeer: “Studenten worden hier warm en open onthaald. Je voelt je welkom. Dat is belangrijk. Daarom wou ik ook terugkomen en niet ergens anders naartoe.”

Lokaal Bestuur Tessenderlo-Ham kiest voor duaal leren

Het traject van Diewke is afgerond en het was heel positief. Diewke is erg gegroeid, zelfzeker geworden, kent de technieken goed en doet het werk graag. Ze is een heel aangename studente, is leergierig en heeft een empathische en respectvolle omgang met onze bewoners.

Als zorgkundige is Diewke klaar voor de arbeidsmarkt. Zij kan nu al verantwoordelijk zijn om voor onze bewoners te zorgen. Ze is eerlijk en integer waardoor wij ook vertrouwen in haar hebben. Het beroep van zorgkundige is haar dus op het lijf geschreven en om verder te groeien gaat Diewke verpleegkunde studeren. Wij zijn heel trots op haar.

“Duaal leren is voor ons als lokaal bestuur en woonzorgcentrum een aanrader”

Het is een zeer mooi initiatief dat zijn doelstellingen bereikt. Je kan jonge mensen begeleiden en helpen groeien. En ook wij leren zelf weer, omdat een nieuw paar ogen naar onze werking kijkt. Het geeft veel voldoening om jonge mensen warm te maken voor ons mooie beroep. Zo zorgen we voor een mooie toekomst: voor de studenten, voor de bewoners en voor de zorg in het algemeen.

| Ellen Molenberghs, verantwoordelijke dienst gezinszorg en Rita Verheyden, hoofdverpleegkundige
Lokaal Bestuur Tessenderlo-Ham

Middelbare school werkt samen met Lokaal Bestuur Tessenderlo-Ham

We werken al enkele jaren samen met het lokaal bestuur voor reguliere stages. Die samenwerking verliep altijd fijn en met veel vertrouwen. Tijdens een proefproject bekeken we samen de haalbaarheid van duaal leren en met resultaat.

Het lokaal bestuur is voor ons een ideale partner omdat ze dicht bij de scholen in de gemeente of stad staan.

“Lokale besturen hebben een breed aanbod aan werkplekken en ondersteunende diensten zoals de personeelsdienst.”

Het lokaal bestuur staat zelf in voor de mentoren op de werkvloer. Die moeten een mentorenopleiding volgen en enkele jaren ervaring opdoen.

Samen met de student en de trajectbegeleider van de school evalueren ze de leerling. Nu we ook duaal leren samen organiseren is onze band met het lokaal bestuur nog sterker.

Wat belangrijk is voor andere lokale besturen is dat ze het onderscheid kennen tussen stages en duaal leren. We ervaren dat studenten duaal leren soms toch niet bij het team horen. Bijvoorbeeld voor nascholingen en teambuilding. Daar is nog ruimte voor verbetering.

| Anneke Maris, trajectbegeleider
Campus Russelberg Tessenderlo-Ham

YANA

Yana koos bewust voor een extra jaar administratie. Ze volgde een duaal traject bij de Stad Lier.

“Een zevende jaar administratie was de logische stap na mijn verkoopopleiding”, vertelt Yana. Samen met haar trajectbegeleider ging ze op gesprek bij de stad Lier. “Daar waren de meeste mogelijkheden. Een paar weken later kreeg ik goed nieuws: ik mocht starten. En het was maar vijf minuutjes met de trein – superhandig.”

Voor ze aan haar duaal traject begon, had Yana weinig feeling met een lokaal bestuur. “Ik wist eigenlijk niet goed wat een stad allemaal doet,” zegt ze eerlijk. Maar dat veranderde snel.

“Als ik een fout maak, weet ik dat mijn mentor mij niet laat vallen. Dat geeft een veilig gevoel.”

Tijdens het kennismakingsgesprek kreeg ze een eerste indruk en op 23 september begon het avontuur écht. “Ik was zenuwachtig, maar kreeg meteen veel uitleg en begeleiding. Dat gaf rust.”

Yana werkt op een administratieve dienst waar ze deel uitmaakt van een team van drie. “Onze bureaus staan dicht bij elkaar, wat het makkelijk maakt om vragen te stellen of kort te overleggen.” Haar werkdag begint om 7u36 en eindigt om 16u36, met ruimte voor wat flexibiliteit. In tegenstelling tot de theorie op school, draait het op haar werkplek om concrete

dossiers. “Ik verwerk post en mails, schrijf dossiers in en stel vergunningen op. Vooral de gele affiches maken en vergunningen digitaal koppelen vind ik leuk om te doen.” Minder haar ding? “De telefoon opnemen of moeilijke mails beantwoorden, omdat ik schrik heb om fouten te maken. Maar ik leer dat stilaan bij.”

Yana merkt duidelijk het verschil tussen schoolse opdrachten en de praktijk. “Op school doen we rollenspellen om klantgesprekken te oefenen. Maar als er op maandag écht mensen langskomen die

een vergunningsaanvraag willen inkijken of bezwaar willen indienen, dan voel je pas wat het betekent om professioneel en klantgericht te werken.” Dat direct contact met burgers maakt haar werk tastbaar en betekenisvol.

“Ik zie nu hoe administratie echt een schakel is tussen het bestuur en de inwoners. Dat had ik vroeger nooit zo bekeken.”

Yana voelt zich ondersteund door haar mentor en dat is voor haar essentieel. “Ze is vriendelijk, legt alles duidelijk uit en geeft me het vertrouwen dat ik nodig heb.” Hoewel Yana zelfstandig werkt, vindt ze het belangrijk om te weten bij wie ze terecht kan. “Als ik een fout maak, weet ik dat mijn mentor mij niet laat vallen. Dat geeft een veilig gevoel.”

Haar advies aan toekomstige mentoren is helder: “Wees geduldig, toon begrip en besef dat we nog veel te leren hebben. Geef ons ruimte om te groeien.”

Het traject bij de stad Lier heeft Yana’s toekomstbeeld verruimd. “Ik ga binnenkort tijdelijk een collega vervangen. Daarna wil ik graag een toelatingsproef doen om hier te blijven. Maar ik houd mijn opties open: ook verkoop blijft me interesseren.”

Stad Lier kiest voor duaal leren

In Lier werken we al jaren met sociale tewerkstelling en verschillende opleidingsstatuten. Denk aan IBO-trajecten via VDAB, artikel 60-medewerkers en duaal leren.

“Als lokaal bestuur nemen we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid op. Duaal leren past daar perfect in.”

We reserveren jaarlijks een budget voor tijdelijke noden, zoals administratieve of technische ondersteuning. Wanneer er ruimte is binnen dat budget, kijken we of een traject via duaal leren kan.

Recent werkte Yana in een administratieve functie. Die samenwerking verliep zo goed, dat we haar na het behalen van haar diploma in februari een tijdelijk contract van zes maanden aanboden. Zo kon ze de afwezigheid van een collega in zwangerschapsverlof opvangen. Ze is nauwgezet, vermijdt fouten en stelt veel vragen. We hopen dat Yana in de toekomst via een interne vacature opnieuw bij ons kan werken.

Een leerwerkplek vraagt begeleiding. Zo’n leerling is nog jong en onervaren. Maar wie daar juist op inspeelt, krijgt er veel voor terug. De motivatie bij leerlingen duaal is vaak groot. Het is inspirerend om hen te zien groeien. Voor ons is het een volwaardige leersituatie met kwalitatief resultaat. En ja, het is budgettair vaak haalbaarder dan een reguliere aanstelling.

| Felix De Koninck, teamcoördinator personeelsbeheer en Kristine Van Espen, consulent stedenbouw stad en OCMW Lier

Tectum Berchem werkt samen met de stad Lier

Tijdens de zoektocht naar een plaats voor een student administratie uit de regio, kwamen we in contact met de stad Lier. Lokale besturen zijn voor ons een logische keuze. Ze bieden jongeren kansen om werkervaring op te doen in verschillende domeinen: administratie, kinderopvang, groenbeheer of bibliotheek. Zo ontdekken ze verschillende werkvelden dicht bij huis.

“Een lokaal bestuur biedt structuur, stabiliteit en een veilige werkplek.”

Dat is cruciaal voor jongeren die nog volop hun vaardigheden ontwikkelen. Lokale besturen zijn vaak nauw betrokken bij de begeleiding en opvolging op de werkvloer. Voor jongeren die extra ondersteuning nodig hebben, bieden ze een grote meerwaarde, want ze staan open voor begeleiding op maat. We merken dat duale trajecten soms leiden tot een tijdelijk contract. Zo wordt de stap naar de arbeidsmarkt kleiner.

De trajectbegeleider van de school regelt alle administratie. Zodra de leerling start,

neemt de praktijkleerkracht contact op met de werkplek. Samen bespreken ze welke taken de leerling kan opnemen voor de leerplandoelstellingen. Als school rekenen we op een nauwe samenwerking tussen leerling en mentor. Dat betekent dagelijks overleg of samenwerken op de werkvloer. Zo leert de leerling stap voor stap de taken zelfstandig uitvoeren. Tijdens drie evaluaties, houden we de vinger aan de pols.

Wil je als lokaal bestuur met duaal leren aan de slag gaan? Spreek dan goed af met de school en de leerling wie waarvoor verantwoordelijk is. Stel duidelijke doelstellingen en plan vaste momenten om tussentijds te evalueren. Zo bouw je stap voor stap aan een sterk leertraject. Veel leerlingen hebben te maken met moeilijke thuissituaties of tegenslagen. Met geduld en vertrouwen help je hen om zich aan te passen aan nieuwe mensen of omgevingen. Vraag de leerling regelmatig om stil te staan bij het eigen werk. Zelfreflectie helpt om met een frisse blik naar zichzelf te kijken en te groeien.

| Wenke Schoenmaeckers, klastitularis en Vincent Callot, trajectbegeleider SSO Tectum duaal – Campus Berchem

INVESTEREN IN

JONG TALENT

JONGEREN

Word jij een local hero?

Elke dag maken zo'n 170.000 medewerkers onze steden en gemeenten tot aangename plekken om te wonen, te werken en te leven.

Zoek je een job met betekenis?

Dan zit je goed bij een stad of gemeente. Of je nu houdt van cultuur, administratie, techniek of welzijn: je vindt zeker een job die bij je past, met fijne collega's, in een tof team.

Steden en gemeenten zijn betrouwbare werkgevers waar iedereen welkom is.

Klaar om te groeien? Je krijgt kansen om bij te leren. Misschien start je bij de balie, maar wil je later naar de dienst jeugd of milieu? Dat kan, want steden en gemeenten zijn vaak grote organisaties. Zo ontdek jij waar je goed in bent en wat je graag doet.

Waarom is werken bij een stad of gemeente voor jou een slimme keuze?

Jij maakt het verschil

Wie werkt voor een stad of gemeente, helpt zijn omgeving vooruit. Je werkt niet voor winst, maar voor mensen. Je zet je in voor een sterke, zorgzame en duurzame gemeenschap.

Altijd in beweging

Steden en gemeenten blijven zich vernieuwen. Ze zoeken voortdurend naar slimme manieren om hun werking en beleid te verbeteren.

Evenwicht tussen werk en privé

Gelukkige medewerkers presteren beter. Steden en gemeenten zorgen voor een goede balans tussen werk en privé. Denk aan thuiswerk, glijdende uren en een aantrekkelijke verlofregeling.

Dicht bij huis

Veel medewerkers werken in hun eigen buurt en komen met de fiets of te voet. Zo vermijd je files en kom je vlot op je werk. Dat is goed voor je gezondheid én het milieu.

LOKAAL WERKT

SCHOLEN

Van schoolbank naar stadsdienst: een leerplek die telt

De voordelen van een OAO (=Overeenkomst Alternierende Opleiding) bij een lokaal bestuur

Divers aanbod aan werkplekken

In een gemeente of stad is er een ruim gamma aan werkplekken: kinderdagverblijven, buitenschoolse kinderopvang, groendienst, technische dienst, administratieve dienst, cultuurcentrum,...

Leren in teamverband

De leerling werkt vaak in een team, onder de begeleiding van de mentor die ervaring en kennis deelt. De uitwisseling met collega's, het zicht op de verschillende taken binnen een team en de verscheidenheid aan toekomstperspectieven, maakt van het lokaal bestuur de ideale werkplek.

Mentoren met passie

Mentoren bij lokale besturen kiezen vrijwillig (en vanuit het hart) voor het begeleiden van nieuwe medewerkers, leerlingen en cursisten. Vanuit de passie voor hun vak zijn zij dé ideale werkplekbegeleider.

Personeelsdienst als coördinator

De personeelsdienst is het aanspreekpunt voor de coördinatie van de verschillende diensten en bewaakt het overzicht van de mentoren en de mentoropleiding. Zij zijn de centrale dienst die voor de verschillende richtingen de leerlingen koppelt aan de juiste contactpersoon van de vestiging/locatie van het lokaal bestuur. Ook voor het opstellen van contracten staan ze je graag te woord. Zo neemt de personeelsdienst alle administratieve last op zich, waardoor de mentoren kunnen focussen op opleiding en begeleiding.

LOKAAL WERKT

Zo start je met duaal leren in je lokaal bestuur

Lokale besturen kunnen als werkgever bouwen aan bruggen tussen onderwijs en werk via duaal leren, een vernieuwd systeem van werkplekleren voor leerlingen secundair onderwijs. Duaal leren is de meest intense vorm van werkplekleren:

- Minimaal zestig procent van de competenties wordt verworven op de werkvloer
- De leerling creëert een (economische) meerwaarde
- De leerling krijgt een vergoeding in functie van zijn rendement

Duaal leren combineert leren op school met leren op de werkvloer. Steeds meer scholen en studierichtingen bieden de leerweg aan. Die leerlingen brengen de komende jaren het grootste deel van hun opleiding door op de werkvloer.

Het Departement Onderwijs en het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie maken van deze leerweg een sterk en kwaliteitsvol traject. Diverscity zet een kwaliteitsbeleid op voor de sector van de lokale besturen. We omschrijven hoe we voldoende leerwerkplekken creëren en onderzoeken wat duaal leren kan betekenen voor de groei en innovatie van steden en gemeenten.

Voor je lokaal bestuur is duaal leren een kans: je helpt opleidingen mee vorm te geven, versterkt toekomstig talent én trekt nieuwe mensen aan.

Door jouw maatschappelijke rol, brede werking en open leercultuur is je stad of gemeente een aantrekkelijke leerwerkplek.

**ERKENNING
AANVRAGEN**

- Een premie kwalificerend werkplekleren vanuit Vlaanderen.
- Gratis mentoropleidingen van Diverscity. Kwaliteitsvolle, toepasbare opleidingen op locatie of in-house.
- Ondersteuningspremie voor publieke woonzorgcentra, publieke diensten voor gezinszorg of thuiszorg en publieke kinderopvang-initiatieven die een opleidings-traject in het kader van duaal leren aanbieden. €250 per maand/leerling met een maximum van €10.000 op schooljaarbasis voor het opleiden van duale leerlingen kinderbegeleider of zorgkundige (dankzij VIA4).
- Subsidies binnen het urencontingent voor uren die leerlingen bij de diensten gezinszorg of thuiszorg presenteren onder verwijderd toezicht.

Opleidingen en diensten die matchen

In de zorg

Verzorgende/zorgkundige dual of VWO*
Assistentie in wonen, zorg en welzijn dual
Basiszorg en ondersteuning dual
Kinderbegeleider dual
Begeleider baby's en peuters VWO
Begeleider schoolgaande kinderen VWO

Bij de groendienst

Medewerker groen- en tuinbeheer dual of VWO
Groenaanleg- en beheer dual
Tuinaanlegger- en groenbeheerder dual

In de horeca

Keukenmedewerker dual of VWO
Restaurant en keuken dual
Grootkeuken en catering dual
Grootkeukenkok dual
Hulpkok dual of VWO
Hulpkelner dual of VWO
Kelner VWO

Bij het fietsdepot

Fietshersteller dual of VWO
Fietsinstallaties dual

Bij de technische dienst

Medewerker schilder- en behangwerken dual
Onderhoudsmedewerker dual
Stratenmaker dual
Polyvalent mecaniciens personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen dual
Pijplasser VWO
Elektrische installaties dual
Elektrotechnisch installateur VWO
Elektrotechnicus dual of VWO
Medewerker hout dual
Machinaal houtbewerker dual
Decoratie en schilderwerken dual
Magazijnmedewerker dual of VWO

Bij de administratieve diensten

Polyvalent administratief ondersteuner dual of VWO
Administratief medewerker onthaal VWO
Polyvalent administratief medewerker VWO
Onthaal, organisatie en sales dual
HR-assistent VWO

Bij de cultuurdienst

Podiumtechnieken dual
Podiuminstallaties dual
Podiumtechnicus dual

*Volwassenenonderwijs

Wat kost een leerling dual voor de werkgever?

Leervergoeding OAO

De meest recente vergoedingen vind je op <https://ap.lc/MvpaF>.

Vakantiegeld

Bediende: enkel vakantiegeld = leervergoeding doorbetalen tijdens de vakantiedagen. Dubbel vakantiegeld = 92% van de bruto maandleervergoeding uitbetaald in mei of juni. Arbeider: Enkel vakantiegeld – geen leervergoeding voor de vakantiedagen tijdens de opleiding. Dubbel vakantiegeld = 15,38% van 108% van de bruto – jaar – leervergoeding.

Woon-werkverkeer

Indien toegepast: enkel voor verkeer tussen woonplaats en werk of werk en school.

Werkkledij leerling

Te voorzien door de onderneming, ook het onderhoud ervan.

Dimona-aangifte

De werkgever moet een online Dimona-aangifte. Gebruik het werknemerstype "STU" (student) en het type overeenkomst "ALT" (alternerend leren).

Aansluiting bij Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk

Indien de onderneming geen interne dienst heeft, dient ze verplicht aan te sluiten bij een EDPBW voor de start van de OAO. Minimumtarief (wettelijk bepaald) tussen €45,92 en €144,88 per werknemer/jaar + een administratieve bijdrage van €206/onderneming.

Werkgeversbijdrage Sociale Zekerheid bovenop het bruto maandloon

Gemiddeld 25% à 30% op het bruto maandloon (voor arbeiders: 108%).

Arbeidsongeschiktheid – gewaarborgd loon

Bediende: 100% leervergoeding ten laste van werkgever tijdens de eerste 30 kalender-dagen ongeacht anciënniteit. Arbeider: vanaf 1 maand anciënniteit recht op gewaar-borgd loon ten laste van de werkgever gedurende 30 kalenderdagen.

Arbeidsongevallenverzekering

Verplicht af te sluiten voor risico's: ongevallen in de onderneming, bij de opleidingsver-strekker, op de weg tussen woonplaats en onderneming, tussen woonplaats en les-plaats en tussen onderneming en lesplaats. De premie hangt af van de activiteit van het bedrijf, het aantal werknemers en loonmassa, de ongevallenhistoriek ...

